





# PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL DE CAMBRILS

Revisió i adaptació al Decret Legislatiu 1/2005, de 26 de juliol, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme

## DOCUMENT C.2 CATÀLEG

---

De conformitat amb allò que disposa l'article 59 del Decret Legislatiu 1/2005, de 26 de juliol, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme, i segons el règim previst a l'article 15 de la normativa del present POUM, es relacionen –com a part integrant de la documentació imperativa del Pla i amb efectes provisionals de catàleg- els béns a protegir, d'acord amb l'article 69 del Decret Legislatiu 1/2005.

De manera transitòria, el règim establert a l'article 15 de la normativa d'aquest POUM serà d'aplicació als següents edificis, que es relacionen a manera de catàleg provisional, llevat que el present POUM estableixi una regulació específica o més detallada en incloure l'element patrimonial en un sector o Polígon d'actuació. Els serà d'aplicació la Llei 9/1993 de 30 de setembre, i en especial el seu article 17, així com les normes superiors relatives al patrimoni històric i demés normativa que la desenvolupi. Pel que fa a la conservació i manteniment els serà també aplicable allò que disposen els articles 189 i 190 del Decret Legislatiu 1/2005, i l'article 158.b de la normativa d'aquest POUM.

La informació de base per a l'elaboració d'aquest catàleg ha estat la Carta del Patrimoni Arquitectònic i Arqueològic de Cambrils.

La definició de cadascuna de les categories de protecció legalment establertes és la següent:

- *Nivell de protecció 1.* BCIN. S'inclouen en aquest nivell els béns inclosos en el catàleg que actualment tenen categoria de Béns Culturals d'Interès Nacional d'acord amb la Llei 9/1993 del patrimoni cultural català, de 30 de setembre. S'hi inclouran automàticament tots aquells béns que en un futur assoleixin aquesta categoria.
- *Nivell de protecció 2.* BCIL. S'inclouen en aquest nivell els béns inclosos en el catàleg que actualment tenen la categoria de Béns Culturals d'Interès Local d'acord amb la Llei 9/1993 del patrimoni cultural català, de 30 de setembre. S'hi inclouran automàticament tots aquells béns que en un futur assoleixin aquesta categoria.

- *Nivell de protecció 3.* Béns protegits urbanísticament. S'inclouen en aquest nivell els béns inclosos en el catàleg del POUM, per als quals encara no s'hagi fet l'oportuna tramitació per assolir la categoria de Béns Culturals d'Interès Local d'acord amb la Llei 9/1993 del patrimoni cultural català, de 30 de setembre.

La protecció específica dels immobles BCIN és la que s'estableix a la Llei 9/1993 del patrimoni cultural català.

Les creus de terme, en cas d'existir-ne, estan declarades BCIN per la disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del patrimoni cultural català en relació amb la disposició addicional segona de la Llei 16/1985 del patrimoni històric espanyol que fa referència al Decret 571/1963, de 14 de març (BOE 30/03/1963).

Els BCIL no es poden enderrocar i la protecció específica serà la que es determini en el corresponent expedient de catalogació. Mentre no hi hagi el catàleg definitiu, la protecció serà integral.

Les condicions de protecció dels béns catalogats urbanísticament seran les que s'estableixin en el catàleg per a cada element concret. Si no es diu res en contra, significa que l'edifici és protegit de manera integral.

La protecció de conjunts a les categories de BCIL i urbanístics comporta exclusivament la conservació dels elements que són visibles des de l'exterior, és a dir, façanes i teulada.

### **Nivell de protecció 1. BCIN (claus 11a, 11b i 11c)**

Béns d'Interès Nacional. Categoria BCIN (màxima protecció) segons la Llei 9/1993 del patrimoni cultural català.

#### *a) Amb registre específic (11a)*

1. Parc Samà, declarat BCIN per Resolució de 10 de juny de 1992 a la categoria de "jardí històric".
2. Torre del Santuari del Camí (R-I-51-6608)

3. Torre del barri de la Marina (R-I-51-6609)
4. Torre de l'Hort de Maria o del Llimó (R-I-51-6610)
5. Torre del Mas del Bisbe (R-I-51-6611)
6. Torre de l'Esquirol (R-I-51-6799)

*b) Béns protegits pel Decret de 22 d'abril de 1949 sense registre específic (11b)*

1. Castell de Vilafortuny (BCIL)
2. Mas de Sant Rafael o dels Teixells (BCIL)
3. Restes de les muralles i torres del nucli històric
4. Torre de la Riera d'Alforja
5. Torre del Mas d'en Blai o de les Planes

*c) Creus de Terme, en cas d'existir-ne (11c)*

**Nivell de protecció 2. BCIL (clau 12a)**

- |                                           |      |
|-------------------------------------------|------|
| 1. Església parroquial de Santa Maria     | BCIL |
| 2. Ermita de la Mare de Déu del Camí      | BCIL |
| 3. Torre del Llimó (c/ Creus i c/ Rovira) | BCIL |
| 4. Mas de l'Arany (Mas Soley)             | BCIL |
| 5. Mas d'en Bosch (Mas d'Oliver)          | BCIL |
| 6. Ermita del Mas d'en Bosch              | BCIL |
| 7. Església de Sant Pere                  | BCIL |

**Nivell de protecció 3. Béns immobles protegits urbanísticament (claus 12b i 12c)**

*a) Conjunts (12b)*

1. Conjunt del nucli històric de Cambrils
2. Conjunt específic de la plaça d'Espanya

*b) Béns immobles (12c)*

1. Església de Santa Maria de Vilafortuny
2. Molí de la Torre
3. Molí de les Tres Eres (Molí del Mig)
4. Mas de Sentís (Mas de Ribas)
5. Torre Bargallona
6. Mas d'en Blai (Torre del Mas d'en Blai)
7. Convent dels Germans de La Salle
8. Casa núm. 1 del c/ de l'Hospital
9. Casa núm. 4 del c/ de l'Hospital
10. Casa núm. 17 del c/ de Llovers

11. Casa núm. 5 del c/ Major
12. Casa núm. 6 del c/ Verge del Camí (Villa Paquita)
13. Casa núm. 17 del c/ de l'Hospital
14. Casa núm. 19 de la plaça d'Espanya
15. Torre de la Riera d'Alforja
16. Molí de l'Ardiaca
17. Mas del Xaranga
18. Mas d'en Puig (Mas de l'Avi)
19. Mas Sentís
20. Casa núm. 23 del c/ Major
21. Mas d'en Folch
22. La Masieta
23. Mas de l'Anglès
24. Xemenia de la bòvila d'en Rigual
25. Xemenia de la bòvila d'en Vidiella
26. Forn del Ferré
27. Molí de Dalt
28. Col·legi Vedruna
29. Mercat de la Vila – façana sud
30. Antic celler de la Cooperativa Agrícola de Cambrils
31. La Castlania
32. Aqüeducte de la Mineta

**Zones de protecció arqueològica (clau 13)**

Zones de protecció arqueològica. Relació dels jaciments que formen part del patrimoni arqueològic de Cambrils, segons inventari del patrimoni arqueològic de Catalunya i que hauran d'ésser objecte de la protecció adient. La delimitació precisa de cada jaciment se sol·licitarà al Servei d'arqueologia de la Direcció General del patrimoni cultural quan pugui existir algun tipus d'afectació.

Algunes de les àrees de protecció arqueològica tenen categoria BCIL (Bé Cultural d'Interès Local) i d'altres tenen categoria EPA (Espai de Protecció Arqueològica).

-	Coma d'Ulldemolins. Vilagrassa	Jaciment neolític	BCIL
-	Mas de l'Isidre	Jaciment neolític	BCIL
-	Cementiri	Jaciment neolític	BCIL
-	Mas de l'Arany	Jaciment neolític	BCIL
-	El Cavet	Jaciment neolític	EPA
-	Mas Clariana	Jaciment neolític	EPA
-	Camí de les Bassasses	Jaciment neolític	-
-	Villahermosa. Pujada de Na Ponsa	Jaciment neolític	-
-	Divertimundo	Jaciment neolític-bronze	BCIL

- Cambrils Mediterrani	Jaciment bronze	BCIL
- Castell de Vilafortuny	Jaciment ferro-ibèric	BCIL
- Via Augusta	Traça romana	-
- La Llosa	Vila romana	BCIL
- L'Esquirol	Vila romana	BCIL
- Jardins de l'Ermida	Vila romana	BCIL
- Cap de Sant Pere	Vila romana	BCIL
- La Font Coberta	Jaciment romà	BCIL
- Els Tallats	Vila romana	BCIL
- Mas del Xaranga. Pujada de Na Ponsa	Jaciment romà	BCIL
- Els Antígons. Partida de Sant Joan	Vila romana	BCIL
- Mas d'en Bosch	Jaciment romà	BCIL
- La Parellada	Jaciment romà	BCIL
- Els Masos	Jaciment romà	EPA
- Barri de Vilafortuny. Camí del Corralet	Jaciment romà	EPA
- La Mineta	Jaciment romà	EPA
- Joan Bardina	Jaciment romà	EPA
- Les Bassasses	Jaciment romà	-
- Torre de l'Ermida i Muralla	Jaciment medieval	-
- Muralla	Jaciment medieval	-

Sota la Clau 13 també s'inclouen les fites de terme incloses a la Carta del Patrimoni Arquitectònic i Arqueològic de Cambrils:

- Amb Montbrió del Camp	M-2, M-3, M-4, M-5, M-6, M-7, M-8, M-9, M-10 i M-11
- Amb Vinyols i els Arcs	M-3T, M-4, M-6, M-11, M-12 i M-13
- Amb Riudoms	M-2, M-3T
- Amb Vila-Seca	M-6, M-7 i M-8
- Amb Salou	M-9, M-10

#### Arbrat exemplar (clau 14)

Relació d'arbrat exemplar, alguns d'ells amb categoria AILC (Arbre d'Interès Local i Comarcal).

- Pi rodó	<i>Pinus pinea</i>	AILC
- Olivera de La Llosa	<i>Olea europaea</i>	AILC
- Pi del Mas dels Teixells	<i>Pinus halepensis</i>	AILC
- Lledoner del Mas de l'Arany	<i>Celtis australis</i>	-
- Tamariu de la riera de Riudoms	<i>Tamarix gallica</i>	-
- Lledoner dels Teixells	<i>Celtis australis</i>	-

#### Annex. Parc Samà

Independentment del que es regula a la normativa del POUM per la zona SNU-IA en sòl no urbanitzable, s'inclou aquest espai en el present catàleg.

##### Delimitació

El jardí històric del Parc Samà forma una àrea perfectament delimitada per la seva pròpia estructura. El mur de tancament, que l'envolta pels quatre costats, determina la línia que delimita el jardí històric.

El Parc s'estén en una superfície de 13,52 ha. Està situat en el Polígon núm. 28 del terme municipal de Cambrils, de la partida judicial de Reus, comarca del Baix Camp, a la província de Tarragona. Ocupa la parcel·la 14.X.IV del polígon esmentat i limita al nord amb les parcel·les 14-i 5a i 6-a; al sud amb la carretera de l'Hospitalet de l'Infant a Vinyols i amb el Mas Sedó; a llevant amb les parcel·les 14-b i 14-t; i a ponent amb la carretera que va de la Carretera N-340 a la Carretera N-240, per Montbrió del Camp. El Polígon 28 és a l'extrem nord-est del terme de Cambrils i confronta amb el de Montbrió.

Parts integrants, pertinences i accessoris:

##### El palau

Està ubicat entre el jardí d'entrada i el jardí del mig. És un gran edifici de 1.100 m<sup>2</sup> de planta, amb detalls ornamentals barrocs tardans, gairebé rococó, i està acabat amb teulats de pendents fortíssims.

La construcció és molt noble, amb abundància de pedra picada i portam molt estudiat. Té una forma sensiblement quadrada amb un pati interior a partir del qual s'organitza la distribució de les dependències. La façana principal dona a un gran vestíbul que comunica directament al pati interior, amb un estany. La façana posterior és més llarga, perllongada per dues ales simètriques que tenen una alçada superior. L'organització és clàssica; la planta baixa, les peces del servei i la planta noble són al primer pis, les habitacions al segon, i hi ha golfes sota les teulades. La façana posterior incorpora un tram d'escalinata de marbre que comunica directament la planta noble amb els jardins.

##### Jardí d'entrada

Està ubicat al sud, i va des de la porta principal fins al palau. Consta d'una avinguda principal fins al palau vorejada de plàtans i d'un jardí de tipus francès, és a dir, ordenat simètricament a banda i banda. L'eix de l'avinguda és també el de simetria del palau, que continua després fins al temple d'illa del llac.

### *Jardí del mig*

Va des de la façana nord del palau fins al bosc. És un jardí romàntic amb senderons laberíntics que envolten parterres de gespa i arbres i plantes exòtiques. L'avinguda principal es parteix amb una altra de travessera, davant de la casa, que uneix les dues portes laterals secundàries. D'aquesta travessia surten a cada banda del palau, sengles avingudes més estretes i també vorejades de plàtans com la principal, que menen fins al bosc i al llac, el qual està envoltat per darrera amb una altra de travessera, més petita i sense plàtans.

### *Tancament del parc i portes d'accés*

Una cleda continuada tanca un terreny de forma trapezoïdal molt allargada, i recolza dos dels seus costats, el sud i el ponent, sobre carreteres comarcals. Aquest tancat comprèn una superfície de 13,52 ha i té cinc punts de pas. L'accés principal dóna a la carretera de Vinyols, al costat sud. L'entrada està emmarcada amb dues pilastres rematades per detalls ornamentals i està tancada per una reixa de ferro forjat. L'accés de cotxes pel costat de ponent dóna a la carretera de Montbrió. L'entrada de cotxes des de les dependències de servei dóna al costat de llevant. També al costat de llevant, hi ha una comunicació privada amb el camp de tennis. Per acabar, la cleda del nord és també oberta directament al camp.

### *Gruta*

Està ubicada a la cantonada nord-est, a la tanca.

### *Torre neogòtica*

Està ubicada a l'angle sud-oest, a la confluència de les carreteres de Vinyols i Montbrió a la cleda. Està bastida sobre un cingle de maçoneria i assoleix una alçada de 24 m. El cingle és buit per dins, formant una cúpula romàntica en forma de gruta. La torre té una forma clàssicament medieval: planta rodona, secció troncocònica i plataforma superior amb merlets.

### *Mirador del bosc*

Està situat al nord, sobre una gruta, a la paret nord de la tanca.

### *Gàbia dels lloros*

Està ubicada al jardí d'entrada, entrant per la porta sud a mà esquerra. És una construcció d'obra i tramet de fusta. La façana de la gàbia orientada al nord, està decorada amb una escultura clàssica d'un hèrcules.

### *Dependències de serveis*

Estan ubicades al jardí d'entrada, entrant per la porta del sud a mà dreta.

### *Font de petxines naturals i pou*

Estan situats al jardí d'entrada, prop de la casa principal.

### *Cràter*

Està ubicat al jardí d'entrada, al final de l'avinguda principal a mà esquerra, si s'entra per la porta del sud.

### *Pilastra rematada amb una gran gerra*

Està situada al jardí d'entrada, prop del palau. La gerra és a imitació de la ceràmica xinesa, molt acolorida i brillant (ceràmica francesa, Vichy, 1881).

### *Pista de tennis*

Està ubicada al jardí d'entrada, a la part de llevant.

### *Era*

Ubicada al jardí d'entrada, a la part de llevant.

### *Bancs de marbre*

Estan ubicats al jardí del mig, vora la façana nord del palau.

### *Cotxeres petites*

Estan ubicades al jardí del mig, a llevant i tocant al mur.

### *Cotxeres i estables dels cavalls*

Estan ubicats al jardí del mig, a la part de ponent. Consten de naus simples cobertes per grans encavallades de fusta.

### *"El gran tinglado"*

Està ubicat més al nord de les cotxeres i els estables de cavalls, al jardí del mig. S'hi guarda la col·lecció de vehicles d'època. De fet és el cobert del camp d'hoquei tancat posteriorment amb parets.

### *Gàbia dels micos*

Ara és el bar i els lavabos. Està ubicada al jardí del mig, prop del llac, i és a la vora de les restes d'una gàbia menor i la "moneria". És una veritable peça de joguina, pintada amb tons pastels: blau, blanc i rosa, simètrica, amb teulat de ceràmica amb forma d'escates de colors vius i brillants.

### *"Tinglado" de la cuina*

Està situat al jardí del mig. És un edifici simple.

### *Font amb brollador*

Està situat al jardí del mig, a la placeta de davant de la façana posterior.

### *El llac*

Està ubicat al final del jardí del mig, entre aquest i el bosc. Té un perfil irregular i un mur de contenció a la cara sud, tot decorat amb rocalla, i és a peu pla a la cara nord. L'aigua li arriba per un canal que neix d'una gruta artificial espectacular, tot de rocalla, a la cantonada nord-est de la cleda. Té dues illes de rocalla, comunicades amb ponts. A la part nord hi ha un mirador de forma rodona (glorieta del llac).

### *El bosc*

Tota la zona nord és ocupada per un bosc salvatge autòcton de pins, matolls i altres espècies florals de la nostra latitud. No hi ha edificis en aquesta zona. El bosc és solcat, de nord a sud, per un barranc que condueix les aigües naturals.

El barranc travessa la cleda per la gruta artificial situada al nord-est de la tanca i és creuat per diversos ponts.

### *El picador*

Està situat entre el bosc i el llac. És de construcció senzilla i simètrica, amb teulat ceràmic molt pendent.

### *Parc infantil*

Està ubicat al jardí del mig, tocant al bosc.

### *Canal*

Neix de la gruta artificial i condueix l'aigua que alimenta el llac. Aquesta aigua sobreix del llac i forma petits salts al jardí del mig.

### *Entorn de protecció*

L'entorn de protecció del Parc Samà, de Cambrils, està delimitat per les línies següents:

Al nord: línia de 150 m al nord del límit entre els termes municipals de Montbrí del Camp i Cambrils, dins del terme municipal de Montbrí del Camp.

Al sud: la línia a 500 m al sud de la carretera de l'Hospitalet de l'Infant al Mas Sedó, coneguda també per la carretera de Vinyols i els Arcs.

A l'est: la línia que segueix el marge dret del camí de Mont-roig del Camp a Cambrils, des de la línia del límit nord fins a la del límit sud.

A l'oest: la línia que segueix el marge esquerre del torrent d'en Gené, des de la seva intersecció amb el límit nord fins a la que es produeix amb el límit sud.